

що повече, те бързат да издигнат стена между себе си и ромите. В резултат ромите не само зачестяват посещенията си в старите си квартали, махали и “гета”, но и започват да провокират екцесивни и девиантни форми на поведение, с което още повече изострят взаимоотношенията си с новите си съседни по етаж, вход, кооперация и квартал.

В поведението на циганите, които се заселват в смесена среда, особено пък в нови жилищни квартали и комплекси, има един характерен импулс, свързан с маниера им на държане с “другите”. Ромите отиват в новата жилищна среда с голямо притеснение и специфична нагласа, а не както твърде често се мисли с наглост и упорство. Водени от темпераментата си и от житейската си философия “да свириш” първа цигулка”, те смятат, че биха уредили нещата си в новата среда бързо и дори изведнъж, ако вземат инициативата и наложат своя “натюрел” на живот и общуване. В резултат тяхното притеснение, с което отиват в новата жилищна среда, се превръща в своеобразна агресивност, която вместо да стимулира контактите с “другите” стагнира същите, прави ги нежелани и дори противни на неромите. Така се създава една нова, странна и непозната ситуация, в системата на която респондентите в общуването (поради необективна оценка на “стила” на мислене и поведение на “другия”) вместо да се подпомогнат, се противопоставят; вместо да се сблизят, се отчуждават, настройват се едни срещу други.

В случая не бива да се отминава с мълчание и ролята на “другия” в това отношение. Поради предубеждения и ксенофобски нагласи, формирани с векове в досегашната история, някои българи не желаят да разберат и да възприемат ромите сред себе си, правят подмятания и извършват постъпки, които на свой ред генерират напрежение в отношенията им с ромите.

Взаимното неразбиране и неумението да се стиковат контактите между новодомците в новите жилищни квартали и комплекси внасят резки промени в доверителното общуване, характерно за циганите. В условията на привична, традиционна “махленска” среда това общуване е отворено, насочено навън, към “другия” (но също от “своя” среда). При циганите, живеещи в смесена среда, в нови жилищни квартали и комп-